

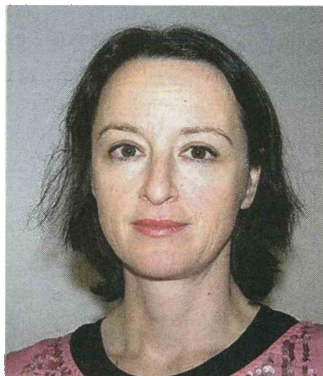
V projektu Dajmo jim priložnost Romi iz treh držav Pozornost poučevanju odraslih Romov

Projekt petih partnerjev iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske kot most za Rome, ki so prehitro izpadli iz izobraževalnega procesa

Pri projektu GEM (Give them a chance – Dajmo jim priložnost) Ljudske univerze (LU) Lendava sodelujejo kar tri romske skupnosti iz treh držav. »Sodelujejo tri države in mesta, ki so že do sedaj zelo dobro sodelovali. Povezani pa smo tudi prek manjšin in etničnih skupin, kajti v Lendavi živi madžarska manjšina, v Pecu pa hrvaška manjšina. In kar je najpomembnejše: v mestih Lendava, Čakovec in Pecs živijo tudi Romi,« pove direktorica LU Lendava Rahela Hojnik Kelenc. »V okviru projekta bomo pripravili program za učitelje, ki poučujejo odrasle Rome, kajti med odraslimi Romi je velik osip, treba jih je pravilno motivirati, da bodo obiskovali program, učitelji sami pa nimajo veliko izkušenj s poučevanjem odraslih Romov. Kot manjšina so Romi povsod še vedno socialno izključeni iz družbene skupnosti. K sodelovanju smo povabili tri romske skupnosti v treh državah, saj ne moremo delati programa za njihove potrebe brez njih, prav tako pa mislim, da nikoli ne bom tako kompetentna, da bi govorila namesto njih o zgodovini in običajih Romov,« doda Hojnik Kelenčeva.

Malo prijav na razpis

Projekt bodo izvajali tri leta, in sicer v okviru programa Erasmus +, uradni začetek je bil oktobra 2016, pred dnevi so se partnerji prvič srečali v Lendavi, trajal pa bo do konca marca 2019. V Lendavi so svoj pogled na delo in razmere na področju izobraževanja predstavili Ana Orsos iz organizacije Amrita OBK v Pecu na Madžarskem, Mario Zamuda, ravnatelj zavoda Pučko otvoreno učilište Čakovec, Dragan Ignac iz Zadruge za izobraževanje Romov Orehovica, Monika Sandreli Horvat iz Zveze Romov Slovenije in Rahela Hojnik Kelenc z Ljudske univerze Lendava. Predstavitve se je udeležila tudi Ana Stanovnik Perčič, skrbnica projekta

Ana Stanovnik Perčič poziva organizacije, naj se prijavijo na razpise Cmepiusa.

Erasmus + pri organizaciji Cmepius (Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in

usposabljanja), ki je poudarila, da je bilo prav izobraževanje odraslih do sedaj na njihovih razpisih slabo zastopano, prav tako pa so lani prejeli izjemno malo prijav na objavljene razpise – vsega 18 in vsi so dobili odobrene projekte; po njenem mnenju se mnoge ljudske univerze niso prijavile, zato, ker niso bile prepričane, kako bo v prihodnje urejeno njihovo financiranje rednega delovanja. GEM je glede odobrene višine finančnih sredstev med najbolj skromnimi (dobijo nekaj čez 118 tisoč evrov), toda vseeno je po mnenju Stanovnik Perčičeve nekaj posebnega, saj je to projekt z dušo: »Ni nekaj, kar bi organizacije počele zgolj zaradi svojega preživetja, ampak vsebina projekta izhaja iz nekih realnih in konkretnih potreb.« Poziva zavode in pričakuje, da se bodo letos bolj pogumno prijavljali na razpise.

Redki Romi nadaljujejo šolanje

Dragan Ignac že 15 let dela v osnovni šoli kot romski pomočnik, zato zelo dobro ve, kako pomembno je, da se učitelji ves čas dodatno usposabljujejo za kakovostno poučevanje romskih otrok. Tokrat se bodo prvič ukvarjali z učitelji odraslih, kar pa je po njegovem mnenju še posebej pomembno, saj vsi vedo, kakšna je izobrazbena struktura Romov. Mario Zamuda je o položaju Romov v Medžimurju povedal, da imajo Romi sicer možnosti, da končajo osnovno šolo, a jih izjemno malo nadaljuje šolanje. Položaj se nekoliko izboljšuje na področju srednjega šolstva, za zdaj pa imajo le pet odraslih Romov, ki so končali višje- in visokošolsko izobraževanje, vsekakor potrebujejo dodatna izobraževanja, saj tudi sicer Romi težko najdejo delo. Ana Orsos pravi, da se na Madžarskem le majhen odstotek Romov vpiše v srednje šole: »Težko jim je, ker se z njimi nihče posebej ne ukvarja. Zaradi tega izpadejo iz družbe. Pomembno se mi zdi, da bomo imeli program za izobraževanje učiteljev za odrasle, kajti to bo most, s katerim bomo premagali ta izpad Romov iz izobraževanja.«

Usposabljanje v treh državah

Najprej bodo opravili analizo trenutnega stanja in izbrali tri skupine sodelujočih: učitelje izobraževanja odraslih, odrasle Rome, ki so se že izobraževali, ter politične odločevalce. Na podlagi pridobljenih ugotovitev bodo naredili statistično analizo, ki bo osnova za pripravo programa za učitelje, usposabljanje katerih bo potekalo v vseh treh državah. Učitelje bodo nato vključili v izobraževanje, da bodo preverili, ali so dosegli želeni učinek, prav tako bodo spremljali dvig kakovosti na področju partnerskih organizacij in pri izvedbi drugih aktivnosti.

V Pomurju bodo usposabljali učitelje z ljudskih univerz v Lendavi in Murski Soboti, skušali

pa bodo vključiti tudi učitelje Romov na Dolenjskem. Res pa je, da so pomurski Romi prav na področju izobraževanja zgled drugim romskim skupnostim po vključenosti v nadaljnje izobraževanje. Izobraženi Romi se združujejo v Romskem akademskem klubu in tako svojo zavest o pomenu izobraževanja širijo med druge

Rome, predvsem pa je pomembno, da se mladi Romi odločajo za študij, je poudarila Hojnik Kelenčeva, ki je prepričana, da moramo vedno videti razmere z njihovega zornega kota. Prav mladi Romi, ki so končali srednjo šolo, so, doda, nosilci nečesa pozitivnega in so največji vzorniki.

Bernarda B. Peček

Dragan Ignac (na levi) in Mario Zamuda imata že veliko izkušenj z izobraževanjem Romov na Hrvaškem. FOTOGRAFIJE BERNARDA B. PEČEK